

Véc-tơ riêng và giá trị riêng của ma trận

Nhắc lại kiến thức từ học phần đại số:

Véc-tơ riêng, giá trị riêng:

Cho ma trận $A = (a_{ij})_{m \times n}$. Véc-tơ $x \neq 0$ gọi là véc-tơ riêng của A nếu $Ax = \lambda x$. Khi đó λ gọi là giá trị riêng của A .

Ví dụ:

```
clc
clear all
format short
A=[1 2 3 4;2 1 2 3;3 2 1 2;4 3 2 1]
```

```
A = 4x4
     1     2     3     4
     2     1     2     3
     3     2     1     2
     4     3     2     1
```

```
[X,y]=eig(A)
```

```
X = 4x4
     0.6533    -0.4483     0.2706     0.5468
     0.2706     0.5468    -0.6533     0.4483
    -0.2706     0.5468     0.6533     0.4483
    -0.6533    -0.4483    -0.2706     0.5468
y = 4x4
    -3.4142         0         0         0
         0    -1.0990         0         0
         0         0    -0.5858         0
         0         0         0     9.0990
```

Ma trận A có các véc-tơ riêng là các cột của ma trận X ứng với các giá trị riêng tương ứng nằm trên đường chéo của ma trận y . Ta kiểm tra lại theo định nghĩa

$$A \begin{pmatrix} 0.6533 \\ 0.2706 \\ -0.2706 \\ -0.6533 \end{pmatrix} - (-3.4142) \begin{pmatrix} 0.6533 \\ 0.2706 \\ -0.2706 \\ -0.6533 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 \\ -0.2220 \\ 0.2220 \\ -0.4441 \end{pmatrix} 10^{-15}.$$

```
A*X(:,1)-y(1,1)*X(:,1)
```

```
ans = 4x1
1e-15 x
         0
    -0.2220
     0.2220
    -0.4441
```

Đa thức đặc trưng:

Từ phương trình $Ax = \lambda x$ ta có $(A - \lambda E)x = 0$. Hệ phương trình này có nghiệm khác 0 khi và chỉ khi $\det(A - \lambda E) = 0$. Điều này có nghĩa λ là nghiệm của phương trình $P_A(t) = 0$ với

$$P_A(t) = \det(A - tE)$$

là đa thức đặc trưng của A .

Ví dụ: Tìm đa thức đặc trưng của ma trận A

```
clc
clear all
A=[1 2 3 4;2 1 2 3;3 2 1 2;4 3 2 1]
```

```
A = 4x4
     1     2     3     4
     2     1     2     3
     3     2     1     2
     4     3     2     1
```

```
syms t
P = det(A-t*eye(size(A,1)));
disp(P)
```

$$t^4 - 4t^3 - 40t^2 - 56t - 20$$

Ma trận đồng dạng:

Hai ma trận vuông cùng cấp A và B gọi là đồng dạng với nhau nếu tồn tại ma trận khả nghịch T sao cho $B = T^{-1}AT$. Ta có

$$\begin{aligned}\det(B - tE) &= \det(T^{-1}AT - tT^{-1}ET) \\ &= \det(T^{-1}(A - tE)T) = \det(T^{-1})\det(A - tE)\det(T) \\ &= \det(A - tE).\end{aligned}$$

Do đó hai ma trận đồng dạng với nhau có cùng đa thức đặc trưng. Nghĩa là chúng có cùng tập giá trị riêng.

Giả sử x là giá trị riêng của B . Theo định nghĩa $Bx = \lambda x$. Điều này tương đương với

$$T^{-1}ATx = \lambda x \Leftrightarrow A(Tx) = \lambda(Tx).$$

Do đó Tx là véc-tơ riêng của A ứng với giá trị riêng λ .

Khối Frobenious dạng 1:

$$C^{(r)} = \begin{bmatrix} p_1 & p_2 & \cdots & p_{r-1} & p_r \\ 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & 0 \end{bmatrix}; \quad C^{(1)} = p_1.$$

Có thể chứng minh quy nạp theo r công thức sau:

$$\det(C^{(r)} - tE) = (-1)^r(t^r - p_1t^{r-1} - p_2t^{r-2} - \cdots - p_r). \quad (1)$$

Chứng minh. Nếu $r = 1$ thì $\det(C^{(1)} - t * 1) = (p_1 - t) = (-1)^1(t - p_1)$.

Giả sử công thức (1) đúng với $r - 1$, nghĩa là

$$\det(C^{(r-1)} - tE) = (-1)^{r-1}(t^{r-1} - p_1 t^{r-2} - p_2 t^{r-3} - \dots - p_{r-1}). \quad (2)$$

Khai triển theo cột cuối cùng của khối $C^{(r)} - tE$ và sử dụng giả thiết quy nạp (2), ta có

$$\begin{aligned} \det(C^{(r)} - tE) &= (-1)^{r+1} p_r + (-1)^{r+r} (-t) \det(C^{(r-1)} - tE) \\ &= (-1)^r (t^r - p_1 t^{r-1} - p_2 t^{r-2} - \dots - p_{r-1} t) + (-1)^{r+1} p_r \\ &= (-1)^r (t^r - p_1 t^{r-1} - p_2 t^{r-2} - \dots - p_{r-1} t - p_r). \end{aligned}$$

Điều này chứng tỏ (1) đúng với mọi r .

Ví dụ:

```
clc
clear all
A=[2 3 -1 0;1 0 0 0;0 1 0 0;0 0 1 0]
```

```
A = 4x4
     2     3    -1     0
     1     0     0     0
     0     1     0     0
     0     0     1     0
```

```
syms t
p = det(A-t*eye(size(A,1)));
p = expand(p);
disp(p)
```

$$t^4 - 2t^3 - 3t^2 + t$$

Khối Frobenious dạng 2:

$$C^{(r)} = \begin{bmatrix} 0 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & 1 & 0 \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 1 \\ -p_1 & -p_2 & \dots & -p_{r-1} & -p_r \end{bmatrix}$$

$$\det(C^{(r)} - tE) = (-1)^r (t^r - p_1 t^{r-1} - p_2 t^{r-2} - \dots - p_r).$$

Dạng chuẩn Frobenious:

$$F = \begin{bmatrix} F_1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & F_2 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \dots & F_k \end{bmatrix}$$

trong đó F_j , $j = \overline{1, k}$ là các khối Frobenius. Khi đó

$$\det(F - tE) = \prod_{j=1}^k \det(F_j - tE).$$

Như ta đã thấy ở trên một ma trận dạng chuẩn Frobenius có thể dễ dàng tìm được đa thức đặc trưng.

Phương pháp Danielevsky

Ý tưởng: Dùng các ma trận chuyển cơ sở đưa ma trận A về ma trận đồng dạng F , với F là ma trận dạng chuẩn Frobenius.

Kí hiệu: Trong phần dưới đây ta sẽ dùng M_i để chỉ dòng thứ i của ma trận M và M_j để chỉ cột thứ j của ma trận M . Dùng A_k để kí hiệu ma trận con vuông cấp k ở góc trên bên trái của ma trận A .

Bước 1: Đưa dòng thứ n của A về dạng $(0, 0, \dots, 1, 0)$ hoặc $(0, 0, \dots, a_{nn})$.

Trường hợp 1.1. Nếu $a_{n,n-1} \neq 0$. Ta sẽ đưa dòng thứ n của A về dạng $(0, 0, \dots, 1, 0)$. Đặt ma trận $M^{(1)}$ như sau:

$$M^{(1)} = \begin{pmatrix} E_1 \\ E_2 \\ \dots \\ A_n \\ E_n \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ a_{n1} & a_{n2} & \dots & a_{nn} \\ 0 & 0 & \dots & 1 \end{pmatrix}.$$

Khai triển theo cột thứ $n-1$ của $M^{(1)}$ dễ dàng thấy $\det(M^{(1)}) = a_{n,n-1} \neq 0$. Sử dụng phương pháp phần bù đại số có thể tính được

$$(M^{(1)})^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots & \vdots \\ \frac{-a_{n1}}{a_{n,n-1}} & \frac{-a_{n2}}{a_{n,n-1}} & \dots & \frac{1}{a_{n,n-1}} & \frac{-a_{nn}}{a_{n,n-1}} \\ 0 & 0 & \dots & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Đặt $A_1 = M^{(1)} A (M^{(1)})^{-1}$ (vai trò ma trận biến đổi $T = (M^{(1)})^{-1}$). Xét dòng cuối cùng của ma trận A_1 . Với $j \neq n-1$ ta có

$$a_{n,j}^{(1)} = M_n^{(1)} A(\mathcal{M}^{(1)})_j^{-1} = A_n \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ 1 \\ \vdots \\ \frac{-a_{nj}}{a_{n,n-1}} \\ 0 \end{pmatrix},$$

$$= a_{nj} * 1 + a_{n,n-1} * \frac{-a_{nj}}{a_{n,n-1}} = 0.$$

ở đây số 1 của véc-tơ cột $(\mathcal{M}^{(1)})_j^{-1}$ nằm ở vị trí thứ j .

Với $j = n - 1$ bằng cách tương tự có thể kiểm tra được $a_{n,n-1}^{(1)} = 1$.

Do đó $A_n^{(1)} = (0, 0, \dots, 1, 0)$.

Ví dụ: Ma trận

```
clc
clear all
A=[1 2 3 4;2 1 2 3;3 2 1 2;4 3 2 1]
```

```
A = 4x4
     1     2     3     4
     2     1     2     3
     3     2     1     2
     4     3     2     1
```

```
n=size(A,1);
```

có phần tử $a_{43} = 3 \neq 0$. Ta tạo ma trận M

```
M = eye(n);
M(n-1,:) = A(n,:)
```

```
M = 4x4
     1     0     0     0
     0     1     0     0
     4     3     2     1
     0     0     0     1
```

```
Minv = M;
Minv(n-1,:) = -A(n,:)/A(n,n-1);
Minv(n-1,n-1) = 1/A(n,n-1);
disp('Ma trận nghịch đảo của M là')
```

Ma trận nghịch đảo của M là

```
disp(Minv)
```

1.0000	0	0	0
0	1.0000	0	0
-2.0000	-1.5000	0.5000	-0.5000
0	0	0	1.0000

Ma trận $A^{(1)} = MAM^{-1}$ là

```
A1 = M*A*Minv;
disp(A1)
```

-5.0000	-2.5000	1.5000	2.5000
-2.0000	-2.0000	1.0000	2.0000
-24.0000	-15.0000	11.0000	19.0000
0	0	1.0000	0

Trường hợp 1.2: Nếu $a_{n,n-1} = 0$ và tồn tại $a_{nk} \neq 0$ với $k < n - 1$ thì ta sẽ đổi vị trí của a_{nk} và $a_{n,n-1}$ cho nhau sử dụng ma trận C được tạo thành từ ma trận đơn vị bằng cách đổi cột $n - 1$ và cột k cho nhau. Nghĩa là

$$C = [\mathcal{E}_1, \mathcal{E}_2, \dots, \mathcal{E}_{n-1}, \dots, \mathcal{E}_k, \mathcal{E}_n].$$

Dễ dàng kiểm tra được $C^{-1} = C$. Đặt $A^{(1)} = CAC^{-1}$. Xét phần tử $a_{n,n-1}^{(1)}$ của ma trận $A^{(1)}$:

$$a_{n,n-1}^{(1)} = C_n A \mathcal{E}_{n-1}^{-1} = E_n A \mathcal{E}_k = A_n \mathcal{E}_k = a_{nk} \neq 0.$$

Ta quay trở về trường hợp 1.1 với vai trò ma trận A chính là ma trận $A^{(1)}$. Lưu ý chúng ta cần tích lũy ma trận $T = (MC)^{-1}$.

Ví dụ: Xét ma trận A có $a_{43} = 0$ và $a_{42} = 3 \neq 0$.

```
clc
clear all
A=[1 2 3 4;2 1 2 3;3 2 1 2;4 3 0 1]
```

```
A = 4x4
     1     2     3     4
     2     1     2     3
     3     2     1     2
     4     3     0     1
```

```
n = size(A,1);
C= eye(n);
k = 2;
C(:, [k,n-1]) = C(:, [n-1,k]);
disp('Ma trận C là')
```

Ma trận C là

```
disp(C)
```

1	0	0	0
0	0	1	0
0	1	0	0
0	0	0	1

```
A1 = C*A*C;
```

```
disp('Ma trận A1 là:')
```

Ma trận A1 là:

```
disp(A1)
```

```
1    3    2    4
3    1    2    2
2    2    1    3
4    0    3    1
```

Trường hợp 1.3. Nếu $a_{nk} = 0, \forall k \leq n-1$. Khi đó ta có $A_n = (0, 0, \dots, a_{nn})$. Bằng cách khai triển dòng cuối của ma trận $A - tE$, ta dễ dàng tính được

$$P_A(t) = P_{A_{n-1}}(t)(a_{nn} - t)$$

với A_{n-1} là ma trận cấp $n-1$ nằm ở góc trên bên trái của ma trận A .

Ta lặp lại quy trình trên với các dòng thứ $n-1, n-2, \dots$

Bước k : Lúc này ta đang muốn đưa dòng thứ $n-k+1$ về dạng $(0, 0, \dots, 1, \dots, 0)$ với số 1 đứng ở vị trí thứ $n-k$.

Lúc này ở góc dưới bên tay phải của ma trận $A^{(k)}$ đang là một khối Frobenious dạng 1 cấp k như sau

$$F = \begin{bmatrix} a_{n-k+1, n-k+1}^{(k-1)} & a_{n-k+1, n-k+2}^{(k-1)} & \cdots & a_{n-k+1, n-1}^{(k-1)} & a_{n-k+1, n}^{(k-1)} \\ 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 1 & 0 \end{bmatrix}.$$

Ma trận $A^{(k)}$ có dạng

$$A^{(k)} = \begin{pmatrix} A_{n-k} & B \\ D & F \end{pmatrix}, \quad (3)$$

trong đó D có dạng

$$D = \begin{pmatrix} a_{n-k+1, 1}^{(k-1)} & a_{n-k+1, 2}^{(k-1)} & \cdots & a_{n-k+1, n-k}^{(k-1)} \\ 0 & 0 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 0 \end{pmatrix}$$

Trường hợp k.1: Nếu $a_{n-k+1, n-k}^{(k-1)} \neq 0$ thì ta làm như trường hợp 1.1 để mở rộng tiếp khối Frobenious F sử dụng ma trận $M^{(k)}$ như sau

$$M^{(k)} = \begin{pmatrix} E_1 \\ E_2 \\ \vdots \\ A_{n-k+1} \\ E_{n-k+1} \\ \vdots \\ E_n \end{pmatrix}$$

trong đó A_{n-k+1} nằm ở dòng thứ $n-k$ của ma trận $M^{(k)}$. Khi đó ma trận nghịch đảo $(M^{(k)})^{-1}$ có dạng như sau

$$(M^{(k)})^{-1} = \begin{pmatrix} 1 & 0 & \cdots & 0 & 0 \\ 0 & 1 & \cdots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \cdots & \vdots & \vdots \\ \frac{-a_{n-k+1,1}^{(k-1)}}{a_{n-k+1,n-k}^{(k-1)}} & \frac{-a_{n-k+1,2}^{(k-1)}}{a_{n-k+1,n-k}^{(k-1)}} & \cdots & \frac{1}{a_{n-k+1,n-k}^{(k-1)}} & \frac{-a_{n-k+1,n}^{(k-1)}}{a_{n-k+1,n-k}^{(k-1)}} \\ \vdots & \vdots & \cdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & 0 & 1 \end{pmatrix}.$$

Ma trận

$$A^{(k)} = M^{(k)} A^{(k-1)} (M^{(k)})^{-1}$$

có dòng thứ $n-k+1$ có dạng $(0, 0, \dots, 1, \dots, 0)$ với số 1 đứng ở vị trí thứ $n-k$.

Trường hợp k.2: Nếu $a_{n-k+1,n-k}^{(k-1)} = 0$ và tồn tại $a_{n-k+1,r}^{(k-1)} \neq 0$ với $r < n-k$ thì ta đổi vị trí $a_{n-k+1,n-k}^{(k-1)}$ và $a_{n-k+1,r}^{(k-1)}$ cho nhau sử dụng ma trận C như trường hợp 1.2. Ma trận C có dạng

$$C = (\mathcal{E}_1 \quad \mathcal{E}_2 \quad \cdots \quad \mathcal{E}_{n-k} \quad \cdots \quad \mathcal{E}_r \quad \cdots \quad \mathcal{E}_n),$$

trong đó $\mathcal{E}_{n-k}$ nằm ở vị trí r và $\mathcal{E}_r$ nằm ở vị trí $n-k$. Ta quay trở về trường hợp k.1 với ma trận $CA^{(k-1)}C^{-1}$.

Trường hợp k.3: Nếu $a_{n-k+1,r}^{(k-1)} = 0, \forall r \leq n-k$ thì ta sẽ cố gắng đưa B trong (3) về dạng ma trận 0. **Bước k.3.1:** Đưa cột 1 của B về 0. Đặt ma trận

$$B^{(1)} = (0 \quad -\mathcal{B}_1 \quad 0 \quad \cdots \quad 0),$$

$$S = \begin{pmatrix} E_{n-k} & B^{(1)} \\ 0 & E_k \end{pmatrix}.$$

Dễ dàng kiểm tra được

$$S^{-1} = \begin{pmatrix} E_{n-k} & -B^{(1)} \\ 0 & E_k \end{pmatrix}.$$

Xét ma trận $\mathbb{A} = SAS^{-1}$

$$\begin{aligned}\mathbb{A} &= \begin{pmatrix} E_{n-k} & B^{(1)} \\ 0 & E_k \end{pmatrix} \begin{pmatrix} A_{n-k} & B \\ 0 & F \end{pmatrix} \begin{pmatrix} E_{n-k} & -B^{(1)} \\ 0 & E_k \end{pmatrix} \\ &= \begin{pmatrix} A_{n-k} & -A_{n-k}B^{(1)} + B + B^{(1)}F \\ 0 & F \end{pmatrix}.\end{aligned}$$

Dễ thấy cột đầu tiên của ma trận $-A_{n-k}B^{(1)} + B + B^{(1)}F$ bằng 0.

Bước k.3.q: Tiếp theo đưa cột thứ $q < k$ về 0 sử dụng ma trận

$$B^{(q)} = (0 \quad \cdots \quad -\mathcal{B}_q \quad 0 \quad \cdots \quad 0),$$

trong đó cột $-\mathcal{B}_q$ đặt ở vị trí $q + 1$ và ma trận

$$\begin{aligned}S &= \begin{pmatrix} E_{n-k} & B^{(q)} \\ 0 & E_k \end{pmatrix} \\ S^{-1} &= \begin{pmatrix} E_{n-k} & -B^{(q)} \\ 0 & E_k \end{pmatrix}.\end{aligned}$$

Nếu cột thứ k tự động về 0 sau khi thực hiện các bước như trên với $q = 1, 2, 3, \dots, k - 1$ thì ta đưa được ma trận $A^{(k-1)}$ về dạng

$$A^{(k)} = \begin{pmatrix} A_{n-k} & 0 \\ 0 & F \end{pmatrix}.$$

Với ma trận A_{n-k} ta lại coi vai trò như ma trận A để đưa tiếp về dạng chuẩn Forbenious.

Nếu cột thứ k không tự động về 0 sau khi thực hiện các bước như trên với $q = 1, 2, 3, \dots, k - 1$ thì ta đổi cột thứ k của ma trận B về cột 1 của B và lặp lại các bước k.3.q với $q = 1, 2, 3, \dots, k - 1$. Cụ thể như sau: Để đổi cột thứ k của ma trận B về cột 1 của B ta sử dụng ma trận

$$W_k = (\mathcal{E}_k \quad \mathcal{E}_1 \quad \mathcal{E}_2 \quad \cdots \quad \mathcal{E}_{k-1})$$

và

$$\begin{aligned}U &= \begin{pmatrix} E_{n-k} & W_k \\ 0 & E_k \end{pmatrix}, \\ U^{-1} &= U^T.\end{aligned}$$

Sau đó lặp lại các bước k.3.q với $q = 1, 2, 3, \dots, k - 1$ với ma trận $\mathbb{A} = UAU^{-1}$.

Chú ý: Có thể cột k của ma trận B sẽ không tự động về 0, khi đó phương pháp Danielevski thất bại và ta sẽ dừng thuật toán.

Sau khi thực hiện các **bước** k với $k = 1, 2, \dots, n$ ta đưa được ma trận A ban đầu về dạng đồng dạng F với F có dạng chuẩn Frobenious

$$F = \begin{bmatrix} F_1 & 0 & \cdots & 0 \\ 0 & F_2 & \cdots & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots \\ 0 & 0 & \cdots & F_d \end{bmatrix}.$$

Véc-tơ riêng của khối Frobenious:

Giả sử λ là một giá trị riêng của khối Frobenious F . Ta có

$$Fx = \lambda x \Leftrightarrow (F - \lambda E)x = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} p_1x_1 + p_2x_2 + \cdots + p_rx_r & = & \lambda x_1 \\ x_1 & = & \lambda x_2 \\ x_2 & = & \lambda x_3 \\ \cdots & \cdots & \cdots \\ x_{r-1} & = & \lambda x_r \end{cases}$$

Do đó có thể lấy

$$x = \begin{pmatrix} \lambda^{r-1} \\ \lambda^{r-2} \\ \vdots \\ \lambda \\ 1 \end{pmatrix}$$

là một véc-tơ riêng của F ứng với giá trị riêng λ .

Giả sử F_j có véc-tơ riêng x_j ứng với giá trị riêng λ_j với $j = \overline{1, d}$. Khi đó véc-tơ

$$\mathcal{X}_j = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ \vdots \\ x_j \\ \vdots \\ 0 \end{pmatrix}$$

là một véc-tơ riêng của ma trận F ứng với giá trị riêng λ_j .

Do đó biết được các véc-tơ riêng và giá trị riêng của các khối Frobenious ta có thể dễ dàng tìm ra véc-tơ riêng và giá trị riêng của ma trận F .

Sau khi tìm được véc-tơ riêng $\mathcal{X}$ của F ta tìm được véc-tơ riêng của A bằng $T\mathcal{X}$ với T là ma trận biến đổi cơ sở tích lũy qua các phép biến đổi đồng dạng.

Dưới đây là code đề xuất cho phương pháp Danielevski

```
% ham so Danielevski nhan vao ma tran A va tra ra
%eigValues chua cac gia tri riêng cua A
%eigVectors co cac cot chua cac vector riêng tuong ung voi gia tri
%rieng o vector eigValues
```

```

%P va Pinv la ma tran doi co so  $F = P*A*Pinv$ 
%F la dang frobenius cua ma tran A
%tol la gia tri dieu chinh, neu phan tu nao nho hon tol thi cho bang 0.
clc
clear all
tol = 1e-5;
A=[1 2 3 4;2 1 2 3;3 2 1 2;4 3 2 1];
count = size(A,1);
n = size(A,1);
eigValue = zeros(0,1);
while count>0
    [eigValues,P, Pinv, A2] = Goi5(A);
    count = count - (n-size(A2));
    eigValues = [eigValue; eigValues];
end
F = P*A*Pinv;
F(abs(F)<tol) = 0;
m = length(eigValues);
eigenVectors = zeros(n,m);
for i = 1 : m
    eigenVectors(:,i) = Goi6(eigValues(i),Pinv);
end
disp(eigValues)

```

```

9.0990
-3.4142
-1.0990
-0.5858

```

```
disp(eigenVectors)
```

```

1.0000    -1.0000     1.0000    -1.0000
0.8198    -0.4142    -1.2198     2.4142
0.8198     0.4142    -1.2198    -2.4142
1.0000     1.0000     1.0000     1.0000

```

```

function [eigValue,P, Pinv, A2] = Goi5(A)
% Goi5 nhan vao ma tran co khoi Frobenius o goc
% tra ra gia tri rieng cua khoi Frobenius, ma tran o goc
% phép biến đổi tương ứng.
n = size(A,1);
count = n-1;
check = false;
P = eye(n);
Pinv = eye(n);

while check == false
    while A(count+1, count) ~= 0
        [A, S, Sinv] = Goi2(A, count+1);
        P = S*P;
        Pinv = Pinv*Sinv;
        count = count-1;
    end
end

```

```

        if count <1
            break
        end
    end
end
if all(A(count+1,1:count)==0)==false
    [A, S, Sinv] = Goi3(A,count+1);
    P = S*P;
    Pinv = Pinv*Sinv;
else
    check = true;
    [A, S, Sinv, eigValue] = Goi4(A);
    P = S*P;
    Pinv = Pinv*Sinv;
end
end
A2 = A(1:count,1:count);
end
function [A1, S, Sinv] = Goi2(A, k)
%k là vị trí dòng cần thực hiện đưa về dạng chuẩn Frobenius
%ham này đưa dòng thu k của ma trận về dạng [0 0 .. 1 .. 0]
%so 1 ở vị trí thu k
    n = size(A,1);
    S = eye(n);
    S(k-1,:) = A(k,:);
    Sinv = eye(n);
    Sinv(k-1,:) = -A(k,:)./A(k,k-1);
    Sinv(k-1,k-1) = 1/A(k,k-1);
    A1 = S*A*Sinv;

end
function [A1, S, Sinv, eigValue] = Goi4(A)
%đưa vào ma trận cơ sở Frobenius được tách riêng
%tra ra vectơ chứa giá trị riêng, ma trận chuyển cơ sở
%đưa ma trận gốc trên bên phải về 0
%chưa làm được trường hợp cột cuối B khác 0
    n = size(A,1);
    k = n-1;

    while (k>0) && (A(k+1,k) ~= 0)
        k = k-1;
    end

    F = A(k+1:end,k+1:end);
    A2 = A(1:k,1:k);
    B = A(1:k, k+1:end);
    Z = zeros(size(B'));
    S = eye(n); Sinv = S;
    eigValue = Goi1(F);
    eigValue = eigValue(:);
    for col = 1:size(B,2)-1

```

```

% dua dan cac cot cua B ve zeros
Bplus = zeros(size(B));
Bplus(:,col+1) = B(:,col);
Bminus = - Bplus;
S1 = [eye(size(A2,1)), Bminus; Z, eye(size(F,1))];
S = S1*S;
S1inv = [eye(size(A2,1)), Bplus; Z, eye(size(F,1))];
Sinv = S*S1inv;
B= A2*Bplus + B + Bminus*F;
A1 = [A2, B; Z, F];
end

if all(B(:,end)==0) == false
    %chuyen cot B(:,end) len dau va thuc hien lai
    W = eye(size(F,1)); W = [W(:,end), W]; W(:,end)=[];
    U = [eye(size(A2,1)), Z'; Z, W];
    Uinv = U';
    S = U*S;
    Sinv = Sinv*Uinv;
    F = W*F*W';
    B = B*W';
    A1 = [A2, B; Z F];
end

end

function eigVector = Goi1(F)
%nhap vao khoi Frobenius dang 1, tra ra gia tri rieng tương ứng
n = size(F,1);
p = (-1)^(n+1)*[1, -1*F(1,:)];
eigVector = roots(p);
end

function eigVector = Goi6(eigValue, Pinv)
%Goi6 nhan vao gia tri rieng eigValue của ma tran F(A)
% va ma tran bien doi dong dang (F(A) = P*A*Pinv)
%Tra ra vector rieng của ma tran A tương ứng gia tri rieng EigValue
n=size(Pinv,1);
soMu = n-1:-1:0;
v = eigValue.^soMu;
eigVector = Pinv*v(:);
end

```